

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут агротехнологій,
селекції та екології
Кафедра рослинництва

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«Урожайність та якість продукції
рослинництва за сучасних технологій
виращування»**

присвячена 90 – річчю з дня народження
професора Г. П. Жемели

**30 вересня 2023 року
м. Полтава**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

**Урожайність та якість продукції рослинництва
за сучасних технологій вирощування,
присвячена 90-річчю з дня народження
професора Г. П. Жемели**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2023 року*

Полтава
2023

УДК 633:631.559:006.015.5:631.5
У 71

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Ляшенко В. В. – доцент кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук.

Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена 90-річчю з дня народження професора Г. П. Жемели : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 верес. 2023 р.). Полтава : ПДАУ, 2023. 258 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження професора Г. П. Жемели, за результатами досліджень щодо: перспективних напрямів вирощування продукції рослинництва; якості, стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ; інформаційних технологій, VR технологій в агровиробництві; інноваційних напрямів зберігання та переробки продукції рослинництва.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика урожайності й якості продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	11
1. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
<i>Kobyrenko Y. O.</i> Modern technologies for growing high-quality plant products and obtaining high yield	12
<i>Аксінін О. І., Лемішко С. М.</i> Особливості технології вирощування перцю овочевого в умовах Північного Степу України за краплинного зрошення	14
<i>Баган А. В., Макаревич В. В.</i> Вплив сорту та інокулянту на посівні якості насіння нуту звичайного	16
<i>Баган А. В., Неводничий С. В.</i> Вплив стимуляторів росту на продуктивність нуту звичайного	18
<i>Бараболя О. В., Бойко В. П.</i> Продуктивність ячменю ярого залежно від форм мінерального живлення	20
<i>Бараболя О. В., Назаренко Т. К.</i> Переваги вирощування ярої твердої пшениці за зміни клімату	22
<i>Бараболя О. В., Назаренко Т. К.</i> Біостимулятори в технологіях вирощування гороху посівного	24
<i>Барат Ю. М., Барат М. Ю.</i> Особливості технології вирощування льону олійного	27
<i>Біленко О. П., Прохватило М. М.</i> Спельта – культура для органічного землеробства	29
<i>Біленко О. П., Філіпась Л. П., Гордєєва О. Ф.</i> Вихід твердого біопалива й енергії з міскантусу	31
<i>Булгач С. В.</i> Аеропоніка: перспективи та виклики для сучасного рослинництва	34
<i>Бунас А. А., Ткач Є. Д., Дворецький В. В.</i> Біологічні засоби захисту рослин в Україні під час воєнного стану	36
<i>Гангур В. В.</i> Урожайність вівса (<i>Avena sativa</i> L.) залежно від рівня мінерального живлення посівів в умовах Лівобережного Лісостепу України	39
<i>Гангур В. В., Гангур М. В., Миколенко Х. В.</i> Вологозабезпеченість посівів ячменю ярого залежно від рівня мінерального живлення	42

Баган Алла Василівна

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8851-5081

Макаревич Володимир Володимирович

здобувач вищої освіти СВО магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

ВПЛИВ СОРТУ ТА ІНОКУЛЯНТУ НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО

На формування насіння, зокрема його посівних якостей, впливають чинники навколишнього середовища. Незначний вплив таких факторів пригнічує чи посилює біохімічні процеси у насінні.

У, свою чергу, дані показники також впливають на появу і густоту сходів, висоту рослин, формування вегетативних та генеративних органів. Отже, процес проростання насіння є досить актуальним для вивчення [5, с. 83; 6].

За умови оптимального живлення та накопичення вологи насіння нуту набуває значних розмірів, формуючи високі посівні якості та добре розвинені органи рослин. Через значну кількість поглинання вологи насіння зернобобових культур, зокрема і нуту, має високі енергію проростання та схожість насіння. Але незначне додаткове збільшення вологи може викликати загибель насіння через прискорення дихання [2 с. 5; 4; 7].

Тому для поліпшення посівних якостей рекомендують проводити передпосівну обробку насіння нуту інокулянтами, які підвищують активність фіксації азоту та утворення бульбочок, а також сприяють покращенню імунітету рослин до стресових умов навколишнього середовища. Обробка насіння біопрепаратами також поліпшує структуру врожаю в цілому [1, с. 16; 3].

Мета наших досліджень полягала у вивченні впливу інокулянту та сорту на посівні якості насіння нуту звичайного.

Протягом 2021–2023 років досліджували сорти нуту звичайного: Буджак, Достаток, Скарб, Тріумф за проявом показників енергії проростання та лабораторної схожості насіння. Для передпосівної обробки насіння використовували інокулянт для нуту вітчизняного виробництва Роколта. Схема досліджу була наступною: без обробки насіння; обробка насіння даним інокулянтом.

За роки досліджень показник енергії проростання за варіантами досліджу становив: без обробки – 88,7–93,5 %; з обробкою препаратом – 89,7–94,5 %.

За сортами нуту даний показник відповідно дорівнював: Буджак – 88,7–92,0 %; Достаток – 89,5–92,3 %; Скарб – 91,7–94,5 %; Триумф – 91,3–94,0 %.

За показником енергії проростання можна виділити сорт нуту Скарб із варіантом обробки насіння інокулянтном – 93,6 %.

Показник лабораторної схожості насіння за варіантами досліду відповідно складав: без обробки – 96,5–99,5 %; з обробкою препаратом – 97,3–100,0 %.

За сортами нуту досліджуваний показник становив: Буджак – 96,5–98,5 %; Достаток – 97,3–99,5 %; Скарб – 98,3–100,0 %; Триумф – 97,7–100,0 %.

За показником лабораторної схожості відмічено також сорт Скарб після інокуляції насіння – 99,6 %.

Таким чином, кращими посівними якостями насіння характеризувався сорт нуту звичайного Скарб після обробки насіння інокулянтном Роколта.

Список використаних джерел

1. Баган А. В., Шакалій С. М., Барат Ю. М. Формування насінневої продуктивності нуту залежно від сорту та інокуляції насіння. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 111. С. 14–21. doi: 10.32851/2226-0099.2020.111.2.
2. Баган А. В., Юрченко С. О., Шакалій С. М. Формування посівних якостей насіння зернобобових культур залежно від стимулятора росту Foliar Concentrate. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 113. С. 3–9. doi: 10.32851/2226-0099.2020.113.1.
3. Біологічні інокулянти. URL: <https://uk.m.wikipedia.org>.
4. Бушулян О. В., Січкарь В. І. Нут: генетика, селекція, насінництво, технологія вирощування : монографія. Одеса, 2009. 248 с.
5. Посівні властивості насіння сільськогосподарських культур у кислому середовищі / М. І. Драган та ін. *Інститут зернового землеробства УААН*. 2007. Вип. 2. С. 83–88.
6. Зубець М. В. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України. Розділ Система ведення насінництва. Київ : Логос, 2004. 366 с.
7. Їжик М. К. Сільськогосподарське насіннєзнавство: реалізація потенційних можливостей насіння. Харків, 2001. Ч. 2. 117 с.